voorstel

gemeenteraad

Vergadering:
gemeenteraad Heerlen

Vergaderdatum:
29 september 2021

Registratienummer:

Agendapunt:

Heerlen, 26 augustus 2021

Onderwerp
Rekenkameronderzoek BsGW

Inleiding/aanleiding
Aanleiding voor het rekenkameronderzoek BsGW is de gesignaleerde behoefte in de gemeenteraden van een aantal aangesloten gemeenten om meer inzicht en (financiële) grip te krijgen op de gemeenschappelijke regelingen in het algemeen en BsGW in het bijzonder.

Het doel van het onderzoek is om:
1. Inzicht te geven in de (ontwikkeling van) kwaliteit van de taakuitvoering/dienstverlening en de (ontwikkeling van) kosten van BsGW.
2. Inzicht te geven in de mate waarin de gemeenten (college en raad) grip hebben op de kwaliteit van de taakuitvoering/dienstverlening en de kosten van BsGW.

Dit onderzoek is uitgevoerd in opdracht van de 11 rekenkamer(commissie)s van de aan het onderzoek deelnemende gemeenten.

De conclusies van het onderzoek zijn als volgt:

1. In de ontwikkeling van BsGW zijn op hoofdlijnen drie fasen te onderscheiden:
1. Fase 1: Groeifase (2012-2015)
2. Fase 2: Consolidatiefase (2016-2020)
3. Fase 3: Fase van doorontwikkeling (2020-…)

2. Bestuurlijk en ambtelijk wordt de meerwaarde van BsGW als gezamenlijke uitvoeringsorganisatie erkend. Het beeld over de meerwaarde van BsGW bij raadsleden is minder eenduidig.

3. De ontwikkeling van de kwaliteit van dienstverlening door BsGW valt niet objectief vast te stellen door het ontbreken van een kwalitatieve nulmeting, gefragmenteerde informatie en ontoereikende indicatoren. Het is daardoor eveneens niet
mogelijk om vast te stellen of BsGW het strategische doel van ‘minimaal gelijkblijvende kwaliteit van dienstverlening’ heeft gerealiseerd.

4. De analyse van het aantal ingediende WOZ-bezwaren, het aantal gehonoreerde WOZ-bezwaren en de score van de Waarderingskamer op de kwaliteit van het WOZ-proces geeft geen eenduidig beeld over de oorzaak van het relatief hoge aantal WOZ-bezwaren bij BsGW.

5. BsGW heeft de financiële taakstelling van 10% kostenreductie gerealiseerd.

6. BsGW heeft zicht en grip op de algemene ontwikkeling van de kosten van de uitvoering van de primaire producten van dienstverlening, met uitzondering van de proceskosten.

7. Ondanks diverse maatregelen heeft BsGW vrijwel geen grip op de ontwikkeling van de WOZ-proceskosten. De stijging van de proceskosten belast de samenwerking tussen BsGW en de deelnemers en ondermijnt het draagvlak voor BsGW onder de deelnemers.

8. Het is aannemelijk dat de besparing die gemeenten hebben gerealiseerd door samenwerking in BsGW aanzienlijk is. De exacte omvang van de door gemeenten gerealiseerde besparingen is in het onderzoek niet vastgesteld.

9. Er zijn verdere kostenbesparingen en kwaliteitsverbeteringen te realiseren door harmonisatie van de taakuitvoering BsGW.

10. De informatievoorziening over kwaliteitsontwikkeling door BsGW naar de deelnemende gemeenten is gefragmenteerd en ontoereikend voor de deelnemers om een goed beeld te vormen van de ontwikkeling van de kwaliteit van dienstverlening BsGW.

11. De informatie die door BsGW aan de deelnemers wordt verstrekt over de kostenontwikkeling is te gedetailleerd en geeft onvoldoende inzicht en overzicht om de kostenontwikkeling bij BsGW goed te kunnen monitoren.

12. De kaders voor de sturings- en verantwoordingsrelatie tussen BsGW en de deelnemende gemeenten zijn in opzet toereikend en passend bij een GR.

13. Gemeenten maken in de relatie met BsGW weinig gebruik van de gemeentelijke sturings- en verantwoordingsrelatie (tussen college en raad) om het functioneren van BsGW en de gemeentelijke inbreng in het AB van BsGW aan de orde te stellen.

14. De mogelijkheden van individuele deelnemers om invloed uit te oefenen op de (inhoudelijke en financiële) koers van BsGW is in de praktijk zeer beperkt. De nieuwe GR BsGW brengt daar geen verandering in.

De aanbevelingen uit het onderzoek leest u hieronder:

1. Vraag aan het bestuur van BsGW om op korte termijn enkele kernindicatoren voor de kwaliteit van taakuitvoering en dienstverlening te ontwikkelen en voor te leggen aan het AB BsGW. De vervolgstap is om deze binnen een jaar uit te bouwen tot een volledige en samenhangende set indicatoren die relevant en adequaat zijn om als deelnemende gemeente de kwaliteitsontwikkeling te kunnen monitoren. Maak in het AB afspraken over de wijze waarop BsGW de deelnemers aan de hand van die indicatoren op overzichtelijke wijze periodiek informeert.

2. Vraag het bestuur van BsGW om binnen een jaar een overzichtelijk dashboard met relevante financiële informatie te ontwikkelen en betrek de gemeenteraden op een nader te bepalen wijze bij dat proces.

3. Vraag het bestuur van BsGW om actiever en gerichter te communiceren met de gemeenteraden van de deelnemers, en evalueer dit (bijvoorbeeld in een gesprek) met elk van de gemeenteraden eind 2022.

4. Stel vóór het eind van het jaar in het AB een gezamenlijke strategische aanpak (van gemeenten en BsGW) vast om de proceskosten terug te dringen, inclusief een realistische kwantitatieve doelstelling. Evalueer deze aanpak in het AB een half jaar later.

5. Vraag het bestuur van BsGW om in 2022 een besluitvormingsproces in het AB te organiseren om keuzes te maken voor verdere harmonisatie van taken.

6. Maak als gemeenteraad waar nodig aanvullende afspraken met het college over versterking van de gemeentelijke sturings- en verantwoordingslijn.

7. Agendeer op korte termijn in het AB een bespreking van de samenwerking tussen DB en AB, met als doel om te komen tot afspraken ter verbetering van het samenspel. Rapporteer hierover aan de gemeenteraden.

Bevoegdheid
Raad

Voorstel
1. Het eindrapport rekenkameronderzoek BsGW voor kennisgeving aan te nemen.
2. De aanbevelingen in het eindrapport rekenkameronderzoek BsGW over te nemen.
3. Het college te verzoeken om op korte termijn terug te komen naar de raad met een plan van aanpak betreffende de aanbevelingen in het eindrapport rekenkameronderzoek BsGW.

Planning, procedure en uitvoering
Commissie MF 14 september 2012
Raad 29 september 2021

Bijlagen
- Eindrapport rekenkameronderzoek BsGW

- Bijlagen eindrapport rekenkameronderzoek BsGW
- Persbericht rekenkameronderzoek BsGW

de voorzitter van de Rekenkamer Heerlen,

M. van Tulder

raadsbesluit

De raad der gemeente Heerlen;

gezien het advies van de raadscommissie voor Maatschappij & Financiën d.d. 14 september 2021:

besluit:

1. Het eindrapport rekenkameronderzoek BsGW voor kennisgeving aan te nemen.

2. De aanbevelingen in het eindrapport rekenkameronderzoek BsGW over te nemen.

3. Het college te verzoeken om op korte termijn terug te komen naar de raad met een plan van aanpak betreffende de aanbevelingen in het eindrapport rekenkameronderzoek BsGW.

Aldus besloten tijdens de vergadering van de raad der gemeente Heerlen van 29 september 2021.

de griffier,	de voorzitter,
drs. T.W. Zwemmer	drs. R. Wever